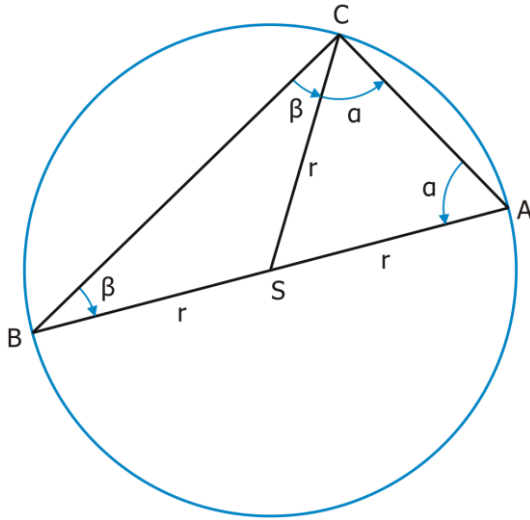
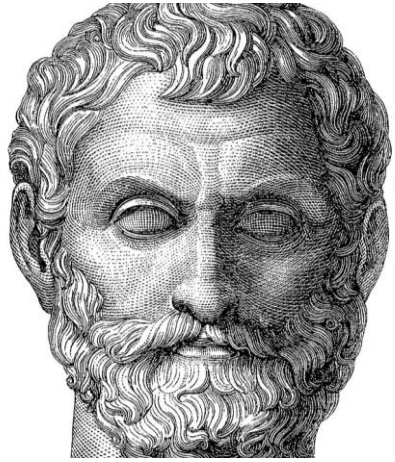

Hledání alfy a omegy řecké kultury

Ptáčníková Ivana

Sedm mudrců

- Byla skupina mužů, státníků a filozofů archaické doby – mnoho stručných a výstižných myšlenek
- Př. „ *Nejrychlejší je myšlenka, neboť pronikne všechno.*

Nejmoudřejší je čas, neboť objeví všechno“

*Na otázku, co je nesnadné, odpověděl:
„Poznat sebe sama.“*

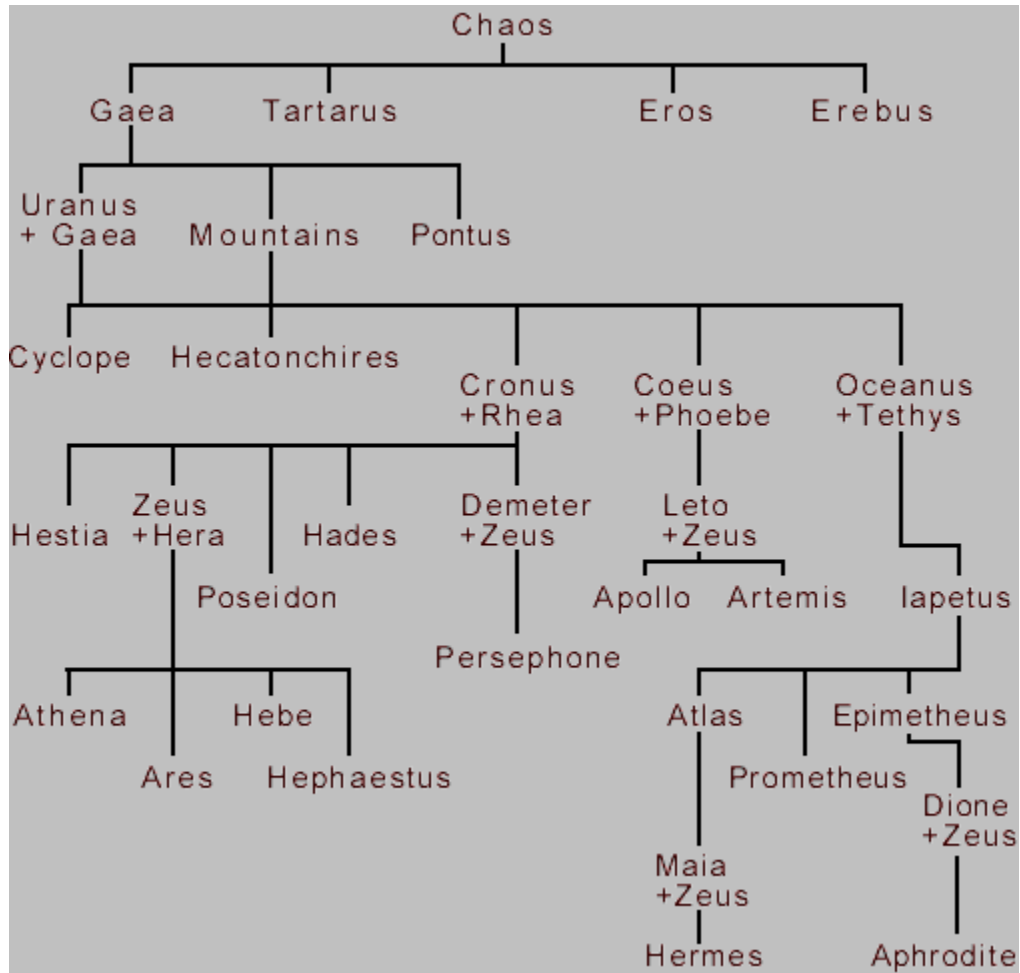
Thalet z Milétu

Sedm mudrců (zajímavost)

- je označení užívané v starořecké tradici pro slavné Řeky archaického období, kteří prosluli životní moudrostí shrnovanou do stručných a později hojně tradovaných vět.
- Tyto výroky (např. „Ničeho příliš“, „Poznej sám sebe“), které jsou mudrcům připisovány, v sobě obsahují pravidla řecké etiky a často zůstávaly živé.
- Výčet osob, které jsou mezi **sedmi mudrci** uváděny, nebyl vždy stejný u všech autorů.
- Číslo sedm bylo zvoleno pro svou symboliku, již staří Sumerové měli "sedm ochranných duchů". Vždy jsou mezi ně počítáni:
 - Thalés z Milétu
 - Solón
 - Pittakos z Mytilény
 - Bias z Priény
 - Na dalších místech bývají nejčastěji uváděni např.:
 - Periandros
 - Kleobúlos z Lindu
 - Cheilón ze Sparty
 - Anacharsis
 - Epimenidés
 - Mysón z Chén

Víra v olympijské bohy

- Řecký svět rozdělen na svět bohů
svět smrtelníků
- Prostředníci – héroové př. Herakles (Herkules)
- Svět bohů = velká rodina (2 generace)
- Jedna generace: Zeus (vládce bohů), bratři Poseidon a Hádés, sestry Démétér, Hestia a Héra(Diova manželka)
- Druhá generace: Athéna, Apollón, Hermés.....

Zajímavost

V různých příbězích a hymnech mají řeční bohové podobu člověka; několik výjimek (např. Sfinx) je blízkovýchodního původu.

Řeční bohové se dle těchto vyprávění mohli narodit, avšak nestárli, byli téměř nezranitelní, mohli se stávat neviditelnými, přemísťovat se velmi rychle na dlouhé vzdálenosti či mluvit prostřednictvím lidí, ať už s jejich vědomím či bez něho. Každý z bohů měl svůj vlastní způsob zjevování se, rodokmen, zájmy, osobnost a oblast činnosti - tyto údaje se však místně lišily.

Pověst

Na počátku světa byl všemocný Titán jménem *Chaos*, přezdívaný Týfón.

Ten měl 4 děti - *Gaeu, Eroze, Erebose a Tartara*.

Tartarus zavraždil v sobouji Erebose. Jeho bratr Eros pak na něj zaútočil. Tartarus ho sice probodl, ale on se ještě zvedl a usekl mu hlavu.

Pak na světě zbyla jen Gaea, ta pak měla Uranuse, Horana a Pontuse.

Uranus začal generaci *Kyklopů*, desetimetrových obrů s jedním okem.

Hórus zase načal generaci Hecachontirů (výslovnost: Hecačontirů).

Pontus zemřel a strom pokračoval dál.

Hecachontíři pak měli tři *Titány* - *Krona, Okeana a Hyperiona*.

Kronos pak měl 7 dětí - *Dia, Déméter, Héru, Hestii, Poseidóna a Háda*.

Hyperion měl Létó, která pak s Diem měla Artemis a Apollóna.

Oceanus měl Iapeta, ten měl 3 děti - Atlase, Epiméteha a Prométhea.

Prométheus stvořil celé lidstvo, Epiméteus měl dceru Dioné a ta měla Afródítu.

Atlas měl dceru Kalypsó a ta pak měla Herma.

Zeus měl 4 děti - Hébu, Hefáista, Athénu a Arése.

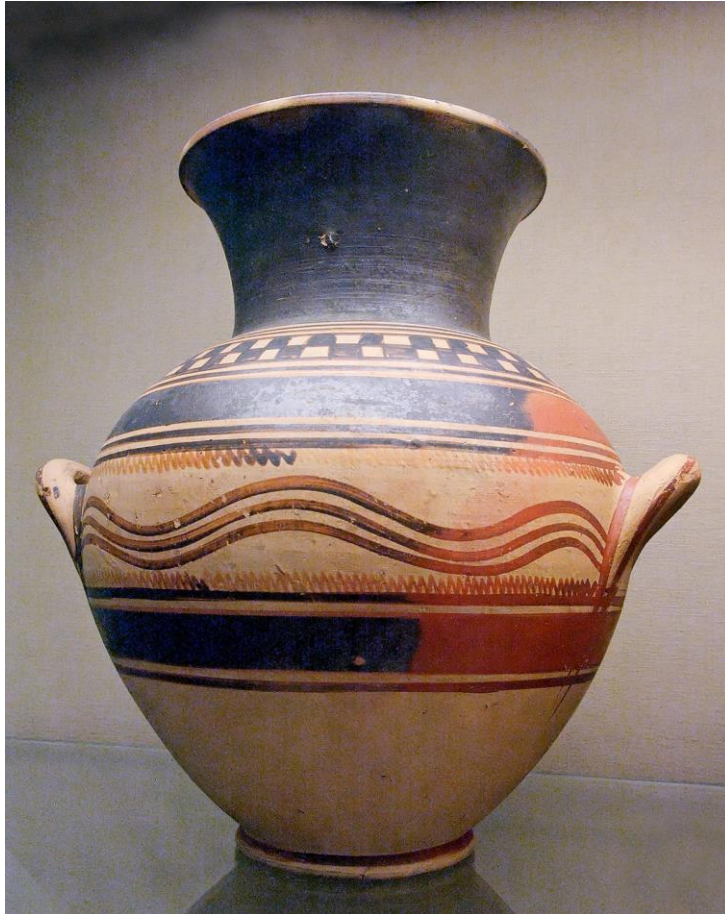
Vázy = athénská keramika

- Latinsky „vas“ = nádoba
- Z keramiky, dřeva, kamene, kovu
- Výjevy ze života lidí a bohů nebo lineární kresba

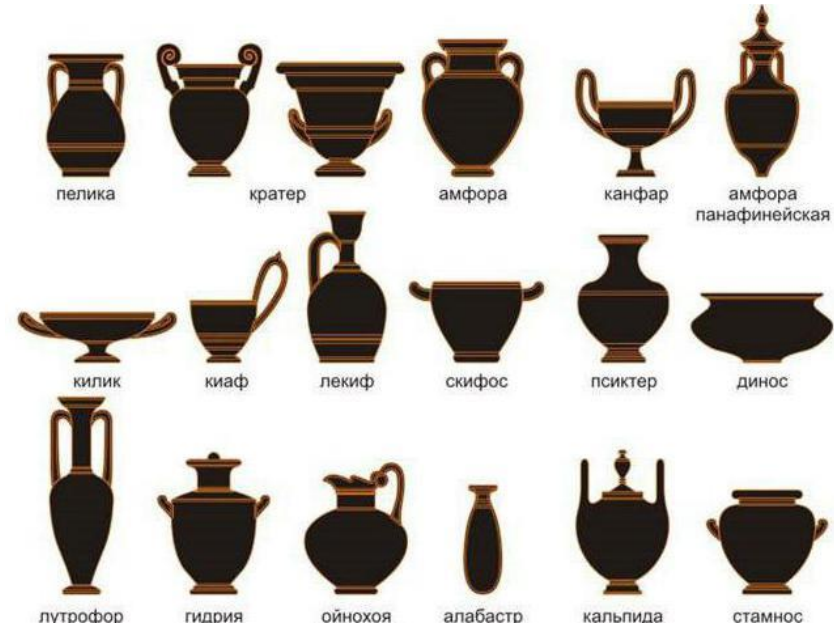

Amfora

Různé typy váz

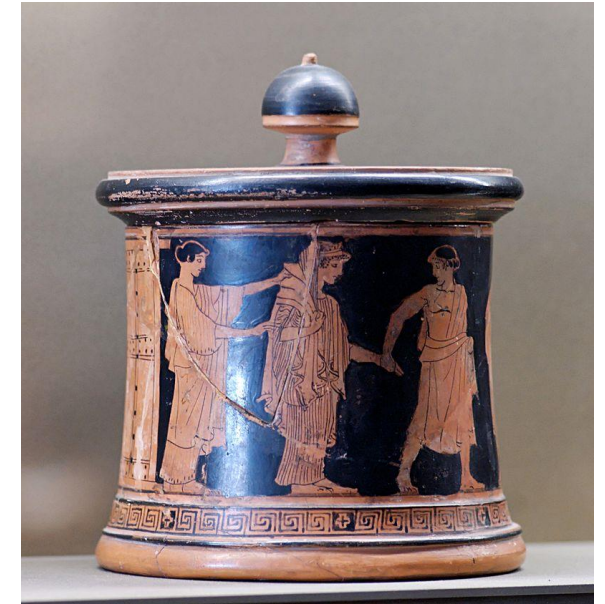

Lineární kresba

Kratér

Sloužila k mísení vína s vodou, což bylo ve starověké řecké, a posléze i římské, společnosti zvykem

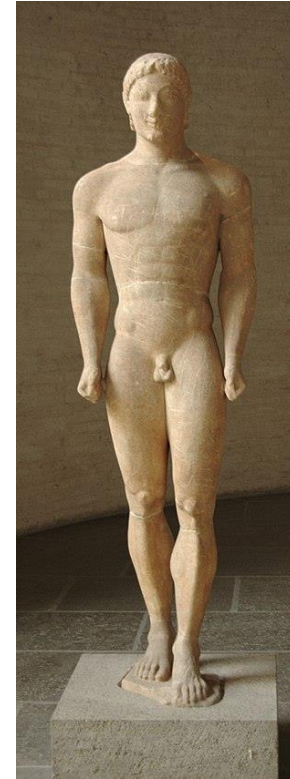
Pixis

Mramorové poklady archaické doby

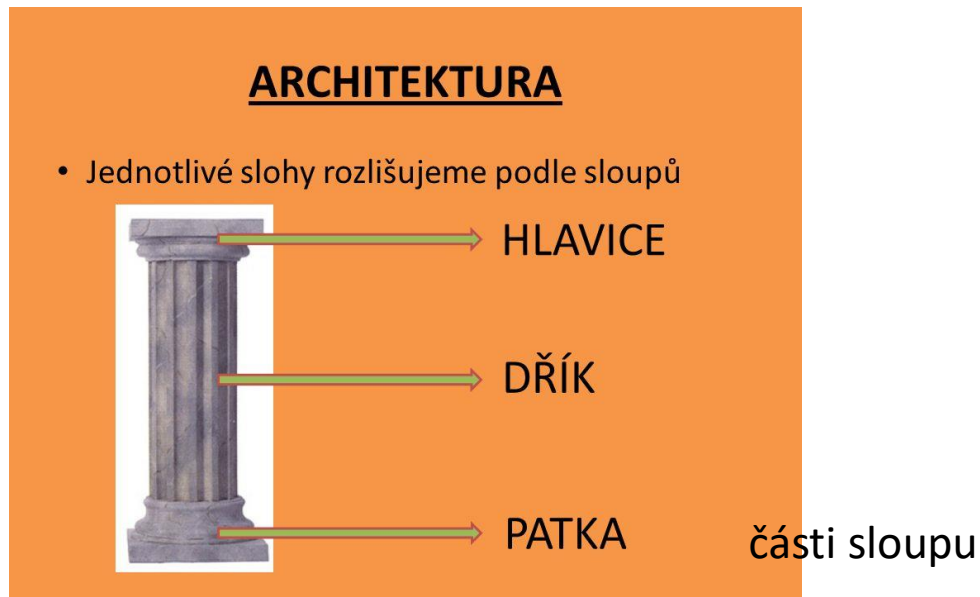
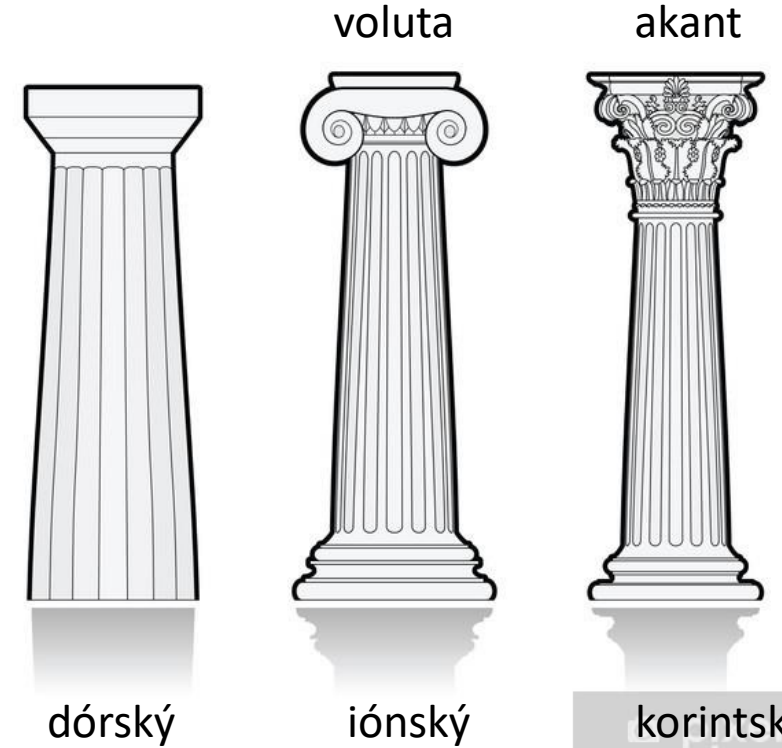
- - sochy nahých mladých mužů - kúros
- - sochy mladých dívek ve splývavém šatu – koré

(uč. str 97)

Řecké stavitelství - harmonie umění

- Hlavní znaky řeckého stavitelství:
 - Sloupy - dórský (nejstarší, bez patek)
 - iónský (voluta)
 - korintský (akant) – příběh
- viz uč. str. 97 části sloupu

Corinthian Capital with Entablature from the Pantheon at Rome.